

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 30. Pazdziernika V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG VS. d. 15 pazdziernika. J. J. Moś obiawia swoje ukontentowanie General-Maiorowi Kleinmichel za doskonale spełnienie danych rozkazów, a Pułkownikowi Szreyder za szykowność iego Tobolskiego muskieterskiego pułku; żołnierzom zaś po rublu na każdego daruie. GL. Szteyngel mianowany naczelnikiem 6tey dywizyi. Od korpusu inżynierów Pułkownik Terster za okazane w bitwach zasługi wynosi się na stopień General-Maiora—Uwolniony ze służby Pruskiej porucznik Szmeling przymiie się do Rossyyskiej w randze Chorążego—Przybył do tey stolicy z Brześcia. Fligel-adiutant Rotmistrz Czerniszew.

WIEN d. 15 pazdziernika. W ciągu lat kilkunastu Monarchia austriacka odprawiła z Francją 4 wielkie wojny; często walczyła nie bez chwały, lecz nigdy bez klęski a zawsze kończyła na bolesnych stratach. Pierwsza wojna lat 5 trwała aż do pokoju Campo-Formio ofiarą Włoch i Niderlandów kupionego; druga do lat 2 przeciągnęła się; traktat Lunevilski ją zakończył miasąc dla Francyi nowe korzyści. Trzecia wojna zapaliła się roku 1805 i w półrocze zgasła w Prezburgu; traktat ten wydarł Cesarzowi Niemcy a związał one z Francją; czwarta teraz wybuchnęła i w ciągu kilku miesięcy w Szenbrun stłumioną została: spadły liczne korony zdobiące skronie potomków Rudolfa Hauszburkskiego; i rzymsko cesarska stracona, która tyle wieków iasniała. Niegdyś Cesarze i swoje berła godnie piastowali i drugim chwalebnie korony rozdawali.

Wczora stolica nasza stokrotnym z dział wystrzałem ogłosiła ludowi pokoy gorąco pożądanym. Od dnia 27 wrzesnia niewątpiono o końcu pomysłnym negocyacyi: G. Bubna przywiozł wtenczas z Totis wiadomość że Franciszek 2gi zgodził się na ultimatum przez Napoleona przesłane. Przyjazd dostojnych osob do Wiednia utwierdził opinią. Nakoniec d. 14 podpisany pokoy urzędowie był ogłoszony co do bytności swojej. Już Napoleon ratyfikował umowę; wkrótce Franciszek to uczyni, a kiedy ieszcze przez najpoważniejszą stronę będzie zagwarantowany, świat usłyszy o iego warunkach. Nadaremnie więc iuż gloszą o ustąpieniu Gallicyi i rozciągnięciu Xięstwa Warszawskiego po San rzekę, próżno mówią o przyłączeniu Istrii Tryestu Fiume do królestwa włoskiego, lub tymczasowym ich osadzeniu do przywrócenia z Anglią pokoju, ani więcej pewny ten artykuł że Bawarya posuwa swoje granice aż do Linz i bierze część Xięstwa Wirtzburgskiego, a Xże Wirtzburski o-

sięga panowanie nad Tyrolem i Saltzburgiem Saxonia ma otrzymać nadgrode i kraiu zwiększenie.

Imperator francuzki i król włoski rozpisał listy do Sprzymierzeńców donosząc im o wypadku szczęśliwym. Fryderyk August otrzymał pismo własnoręczne Napoleona. Król bawarski odebrał najpewniejszą wiadomość że Bohatyr powracając do Francyi zaiedzie do Munich; Król wirtemberski tegoż losu spodziewa się, azatym w Nymphenburg i Ludvigsburgu czynią się wielorakie przygotowania na przyjęcie wielkiego Zwycięzcy. Jutro dnia 16 ma odiechać Imperator do Francyi. XXżeta Raguzy i Abrantes przodem poiechali. Zandarmowie wyborowi, strzelcy i proporcy gwardyjscy ruszyli w drogę rozdzielając się na wszystkich stacyach pocztowych: na każdej po 150 koni trzymać rozkazano w pogotowiu pod przejazd W. Monarchy i iego świty. W Linz spობią się na okazanie Imperatorowi czci należney i upoważenia naywyższego. Twierdza w Passau przyprowadzona do tego stopnia wielkości i mocy że iest godną widzenia tylu twierdz i zamkow Pogromcy.

Przed ostatecznym wyjazdem obiegił Napoleon korpusy woyska swojego w Morawii, Austrii i Węgrzech, popisy ogulne i cząstkowe odprawił, i nakoniec miał wydać rozkaz ażeby 2 dywizye do Włoch ciągnęły a i inne do Francyi udały się. We 36 godzinach zieżdził mil 40 z Szenbrun na górę Simmering rozdzielając Austrią i Styryą iakoteż pędzącą iedne wody do morza Czarnego drugie do Adryatyckiego; oglądał położenie miejsca, wyniosłe warownie, i nazad powrócił—Nałożone kontrybucye wybierają się przez exekucye woyskowe po różnych miejscach rozesłane—Za odmianą systemmatu minister Sztadion ustąpił z urzędu.

Miasto Auszpurg skład magazynow, wszelkich potrzeb i zapasow woyskowych, miejsce gospodarki obozowej oddane zostało straży legionu Nadwiślanskiego; składa się on z 6ciu battalionow, każdy od tysiąca ludzi; G. Bronikowski dowodzi: miasto nieprzestało bydź w stanie oblężenia: rozkazano ażeby artylerya gwardya miejska i żołnierz regularny byli w gotowości na powitanie powracającego zwycięzcy. Na całej drodze spობią się obywatele miasta, i rządcy na iak nayuroczystsze przyjęcie W. Monarchy. Główna woysk kwatera przenosi się do Linz. Korpus 8my w Niemczech zostanie, reszta woyska ma zakończyć hiszpańską wojnę.

Tyrolczykowie bynaimniey nieuspokoili się: odniosłszy nieiaką korzyść pod Lofer o dalszych

z gór wycieczkach myśleć zaczęli. Od początku rokoszu nigdy jazdy nie mieli, przypadek śmieszny, lecz prawdziwy pokazał że iey mieć niezdolni. W wąwozie Lofer zdobyli kilkanaście koni bawarskich; śmielsi górale siadała na nie i na podsłuchy wyieżdżają; tym czasem jazda bawarska na głos trąby rusza do ataku; konie bawarskie pod tyrolczykami temuż głosowi posłuszne poleciały do linii, i ieźdźców trzymać się nieumiejących z powszechnym śmiechem pozzucały—Dnia 6 października rokoszanie połączeni z niemalą liczbą Saltzburchanów oszukanych i zmuszonych uderzyli na Bawarczyków w Luftenstein, Lofer, Unken i Meleck stojących, oraz po silnym natarciu zmusili do ustępu aż do Reychenhaliednych, przez Golling i Hallein drugich. Marszałek Lefebvre Xże Gdański chcąc położyć tamę tym wycieczkom rokoszanów, rozkazał ruszyć niektóre oddziały nad brzegi rzeki Saltza; w przedniej straży postawił szefa szwadronu Lefebvre syna swego iedynaka. Wodzowie francuzcy przywodzili francuzom i bawarczykom. Gruba mgła sprzyiała sprzymierzeńcom, uderzyli więc nagle na rokoszanów pod Oberalm i 800 albo wycieli albo uwięzili; potem uderzyli na Hallein, wycieli bramy i wpadłszy do miasta zdobyli 6 dział i wiele wozów amunicyynnych oraz 300 ludzi zabrali, resztę daleko przepędzili—G. Wrede z wojskami bawarskimi z Lintz pociągnął do Saltzburga: odtąd sami Bawarczykowie mają uspokoić ten rokosz—Szynek Hofer mieni się bydź dla Tyrolczyków tym, czym był niegdyś rolnik Gwilhelm Tell dla Szwaycarów. Wprawdzie oba te kraie wiele mają podobieństwa, oba ubogie, nieurodzajne, z trzody żyjące; lecz inne są teraz okoliczności; z nadzwyczajnym dziś Bohatyrem walczyć przedsięwzięli. Od strony włoskiej wstrzymane są ich zapędy, i dobrze w głąb kraju odparci przez osadzenie Trydentu—We Włoszech dla cichości i bezpieczeństwa po drogach gwardyi narodowej użyto.

PARYŻ d. 13 października. Oczekujemy bliskiego powrotu Imperatora naszego: adiutanci iego GG. Bertrand i Lebrun już tu przybyli. G. Junot i Marszałek Marmont do Strażburga przyiechali. Do Fontenebleau prowadzą z tej stolicy wiele meblów przepysznych dla ozdoby zamku. Imperatorowa tam wyiechała na przyjęcie małżonka. Lecz niedługo podobno zabawi Napoleon: interessa hiszpańskie potrzebują przytomności Imperatora. Woyska będące wewnątrz Francyi do Piryneów zewsząd ruszyły: od brzegów Escaut, po omińcionem niebezpieczeństwie, niektóre pułki tam poszły: 36 t. nowozaciężnych wybranych będzie z konskrypcyi roku 1806, 1807, 1808 w odwodzie pozostały. Drogi główne zajęte są wojskiem ciągnącym. Woyska ligi reńskiej podobnie pójdą za Pirynei.

W Arragonii niedawno odniesione następne korzyści. G. dywizyi Munier wzmocniony załogą miasta Jaca pociągnął na początku września na zdobycie stanowiska S. Jean de la Pegna za nieprzystępne rozumianego: męstwo francuzkie pokonało wszelkie zawady, przełamało i zdobyło szanse nieprzyjacielskie we wszystkich punktach: upornie broniący się trupem

padli; w szturmie zgorzał kościół oprócz kaplicy, w której 22 królów arragonskich leży pogrzebionych: G. Graf Suchet kazał odbudować ten monument dla dowodu czci ku religii a upoważenia ku panującym. Po tej wyprawie połączone siły poszły na równiny Roncal Hecho, i Anso, które były zbuntowały się i mimo najstraszniejsze pogroźki poddać się nie chciały: azatym mocą rokoszanie byli rozproszeni; Anso, Hecho, klasztor Einbun w perzynę obrócone zostały; miasteczko Roncal znalazło swoje ocalenie w ślepym na łaskę oddaniu się, wydając oręż, zakładników, i płacąc kontrybucyą. Zamek Jaca i cała wysza Arragonia są uspokojone; niektórzy zbóycy po górach tulaia się nim będą wytepieni od ścigającej pogoni.

Srogi wypadek dekret kommissyi wojennej na tych kapitanów, którzy pod wyspą Aix stracili okręty nazwane Warszawa, Aquilon, Tonere, Calcutta, sam Napoleon przesądzi—Choroby zaraźliwe niszczą Anglików na wyspie Walcheren—Tak nazwani ochotnicy hollendersey uciekają ze służby—Rozumieją że Imperator przed wyjazdem do Hiszpanii odprawi wyprawę na zdobycie Walcheren—Karol 4ty przeszedł król hiszpański mieszka ciągle koło Marselli—Oyciec święty bawi w Sawonie—Generał Gubernator Piemontu Menou dawniej naczelnym wodzem armii Egipskiej mianowany komendantem Wenecyi: ztąd wnoszą że to dowództwo bydź musi nader ważne—Wyspy Yonskie zupełnie spokojne—Z Neapolu część woyska francuzkiego ciągnie do Włoch północnych. Anglicy nie mogą tam nigdzie zapalić buntu, oddalili się od brzegów, a popłyneli do Katalonii dla podniesienia oblężenia Girony—

LONDYN d. 8 października. Jeszcze ministerym nieustalone. Król przyioł Lorda Perceval na miejsce Lorda Portland. Lordowie Grey i Grenville niechęć wchodzić do rady, w której zasiadają Perceval, Eldon, i Mulgrave; albowiem zasady tych ministrów zupełnie są sobie przeciwne; Grey i Grenvill myślą iak Pitt i są za wolnością katolików; tamci ich niecierpią, i na żadne przywileje niechęć zezwolić. Dundas przeznaczony do departamentu osad codzienn w Irlandyi spodziewany z powrotem. Naytrudniejszy urząd Pana Cauning, i zdaie się że w terażniejszych okolicznościach nieznaydzie zastępcy. Parlament podobno tego roku zwołany nie będzie: iest to szczęście dla ministrów że pożyczki niepotrzebują; komory celne i szteplowe dochody przyniosły więcej milionów aniżeli lat innych—Król oświadczył nieukontentowanie z ostatniego pojedynku.

Teraźniejszey poczty przybyło z Flessynge 30 officerów chorych. Między niemi znajduje się Generalny dozorca szpitalow Webb, kwatermistrz Pierrepont, kommisarz Rugland i inni. Za niemi płynie 2000 chorych żołnierzy do szpitalow Londyńskich—W Hiszpanii rozłożone są teraz woyska w następnych stanowiskach: Ney w Salamance, Soult w Placencyi, Mortier w Talavera, Victor w Toledo, Sebastiani w Fuencabrado pod Araniniez, Suchet w Sarragossie; przeciwnie Wellesley w Badajoz, Equia w Truxillo, Venegas w Trembique,

woysko Romany w Ciudad-Rodrigo, Beresford w Castel-Branco, Blake w Katalonii.

Wiadomości z Ameryki donoszą, że Francuzi korzystając z roziątrzenia Rzeczypospolitej przeciwko rządowi naszemu, za udaną przez Erskine negocyacją a potem wzgardzoną i niepotwierdzoną, zawarli ze Stanami przymierze: to pewna że porty Ameryki północnej już są dla nas zamknięte—Nowy Vice-król w Buenos-Ayres, na miejscu G. Liniers będący, nazywa się Idalgo Eisneros: popisał się ten officer w bitwie pod Trafalgar—W Brezylji Anglicy dla zaspokoienia ciekawości tam Panującego sprobowali racy wynalazku Kongrewa; zle wypuszczona, pękła, zch ludzi zabiła a wielu skaleczyła, azatym Xże Brezylji niepozwoili na drugie doświadczenie.

WARSZAWA d. 29 października. Cena poczty w Gallicyi, przez wzgląd na drogość siana owsa i koni podwyższona została od konia na milę do 4ch złotych polskich i groszy 15—Kurs srebra dwa razy większy od papierow. Monety zdawkowe cale brakuje—Woysko Polskie stoi w okolicach Krakowa—G. Hebdowski zastępca ministra wojny przybył z Lublina do Warszawy—P. Ossolińska na szpital woyskowy w Siedlcach ofiarowała 4000 złch; na poratowanie nieszczęśliwych Żamościanow PP. Grzymalina i Niepokoyczycka zebrały czer zł: 20 i 1073 ryńskich—W Szenbrun na teatrze dworskim grano operę Lodoiska; wszyscy widze i Imperator przyieli sztukę z powszechnym oklaskiem—Król saski czyniąc ulgę obywatelom Xięstwa warszawskiego przez wzgląd na okoliczności wojenne rozłożył podatkow opłatę na następne 3 lata—W Saxonii zwolniono natężone pierwiej przygotowania wojenne; ustały fortyfikacye miejsc przedniejszych i zaciągi nagle młodzi do woyska—Poseł francuzki w Berlinie odebrawszy urzędową wiadomość o podpisanym d: 14 pokoju ogłosił ją natychmiast obywatelom: później Minister Goltz wyjechał do Królewca.

Rząd centralny Gallicyow pod opieką Imperatora fr: i króla włoskiego dnia 16 wydał do obywatelow odezwę w treści następnej „Z chlubi szlachetnym uniesieniem możecie powiedzieć ziomkowie! że pracujecie na dobro wasze i przyszłych pokoleń. Dzwignieni, i obok niezwyceżonych zastępow postawieni iestecie uczestnikami chwały W. Napoleona. Odzyskane imie i sława, olbrzymim podnosi się wzrostem. Wodz nasz na czele szanownej siły zbrojnej pośród przodków stolicy grozi nieprzyjaciolom naszym i ustala korzyści swobody. Nieustawajcie w przedsięwziętym zawodzie: nie narażajcie przez niewczesną oszczędność na niebezpieczeństwo sprawy tak ważnej sięgającej najdalszych pokoleń; składajcie uchwalone podatki; nieście ofiary dobrowolne. Ubiegamy się z okryciem żołnierza w tej przykrey porze: on za nas niesie na ofiarę swoje życie! ziomkowie! przeminą gwałtowne wypadki a oyczyna zostanie.

Kładniemy opisanie sławnego w dzieiach oblężenia Wiednia przez Turkow. Ratunek tej stolicy pzzez Polakow ile czyni chluby narodowi tyle oskarża niewdzięcznych Niemcow. Bolesław Chrobry ratował od zguby Henryka

Bawarczyka założyciela domu cesarskiego. Jan Sobieski oswobodził stolicę państwa Austriackie Ottomanom gromiąc cesarskich zwyciężkim orężem opanowali Węgry i Wiedeń oblegli: działami i minami burzyli mury: zwałiska gruzow i wałow przerażały patrzącego. Przygotowania do szturmów zdawały się przechodzić ludzką siłę: liczba oblegających wynosiła 500000 Wiedeń niemógł dłużej nad 5 dni wytrzymać: Jan 3 przybiegł z Polakami na ratunek w chwili nayspotrzebniejszą.

Dwie drogi prowadziły do nieprzyjaciela; bliższa prosto przez spadziste góry, dalsza przez równiny wygodniejsza; trudniejszą obrał Sobieski. Kiedy woyska mimo Xiążąt cesarskich przeciągały, Xże Lotaryński oświadczył podziwienie że gwardya w mundurach wytartych i starych, odpowiedział Rycerz polski, że ona niezwykła ubierać się tylko w nieprzyjacielskie, a dawno już z Turkami niewalczyła. Sobieski poprowadził woysko do ataku niezliczonych tłumow; Spahowie mężnie wytrzymywali natarcie jazdy polskiej, Janczarowie walecznie bronili się, artylerya olbrzymia wyziewała ogień piekielny. Nic się oprzeć niezdolalo natarczywości woyska, które Siebieski prowadził; zawalone okopy trupami zdobyte zostały; Turcy rozgromieni w rozsypkę poszli: W Wezyr Kara Mustafa uciekł a namiestnik jego Kiaia poległ; oboz cały dostał się wzdobycy zwycięzcom. Bunczuki znamiona powagi, chorągiew Mahometa dana przez samego Sultana, zabrane, i do Rzymu na znak tryumfu chrześcijaństwa posłane. Namiotow blisko 100 t, i w nich wielkie bogactwa, mianowicie namioty W. Wezyra, równające się w obwodzie Lwowowi lub Warszawie z naydroższymi sprzętami, poszły na łup żołnierza; iemu dostały się w złoto opracowane damascenskie szable, naydzielniejsze konie, ze zbytkiem azyatyckim przybrane. Jeńcow tak wielka była liczba, artylerya zabrana tak ogromna, że Wiedeńczykowie truchleli na widok tego woyska uwiezionego rozumiejąc że do oblężenia powraca.

Następowało zatym widzenie się Leopolda z Sobieskim: Cesarz niewiedział jak przyjąć króla obierczego; Xże Lotaryński wykrzyknął głosem wdzięczności, otwartym sercem trzeba przyjąć jeżeli państwo ocali. Po długiej radzie postanowiono zatym widzieć się w polu: przyszła chwila naznaczona. Sobieski w czapce polskiej z kitką brylantową z wielką perłą na wierzchu, w pancerzu, z tarczą, na okazyłym koniu; Leopold podług zwyczaju swego dworu ubrany także na koniu; spotkali się w polu: Cesarz niepodając ręki królowi wyrzekł słów kilka od niechcenia o wdzięczności za ocalenie Wiednia: król zwracając cugle rzekł „Mój bracie miło mi iest żem ci tę małą przysługę uczynił“ Chciał zaraz skończyć rozmowę, lecz postrzegłszy syna swego Jakuba zsiadającego dla powitania Cesarza odezwał się „iest to Xiąże, którego choduję dla usługi Chrześcijaństwa“ Cesarz skinieniem głowy odpowiedział; czegoż się mieli spodziewać woiewodowie? Jeden z nich zbliżył się dla dotknięcia bota Cesarza; w tym Król zawołał „Woiewodo! bez tej podłości“ i tu rozstano się. Wiadz monarchow do miasta był tryumfalny, lecz zgroma-

dzzone tłumy ludzi niewidziały tylko Bohatyrę; wszyscy starali się dotknąć szaty zbawiciela; wszędzie wolano o honor ucałowania ręki zwycięzkiej. Na to Leopold rzekł do Hrabiego Sinzendori „niedoleżne rady WMPana są przyczyną zniewagi, której teraz doświadczam. Przerażony dworak umarł nazajutrz — Jakaż potem losów odmiana!

Pamiętny ten wypadek zaszedł roku 1685; sam król Jan 3 niezbite o nim zostawił świadectwo w liście własnoręcznym do Królowej pisanym; między innemi wyobrażając wielkość zwycięstwa i łupów, wyraził te słowa „niepowsiesz do mnie iak mówią żony Tatarów gdy widzą powracających mężów bez zdobyczy; nie iestście mężni bo powracacie bez łupu“ — Od tego czasu iak dziwne zaszły zrzządzenia Opatrzności! Przyszli Austriacy do stolicy Sobieskiego nieiako przyjaciele. Trzeba było nadzwyczajnego sił natężenia dla zwalczenia potęgi austriackiej. Napoleon W. odmienił postać rzeczy; i Polacy część gwardyi Imperatorskiej składający kwaterowali w Wiedniu. Nieznajomi dawniej polacy w Hiszpanii, nigdy zbrojno niewidziani we Włoszech; wteraźniejszych czasach należeli do chwały zwycięstw odniesionych nad Dunajem, Ebro i Tagiem. Są którzy widzieli Afryki i Ameryki krainy.

Dnia 24 października umarł Franciszek Biełliński Pisarz wielki koronny orderów polskich kawaler w 67 roku życia swego otoczony dziećmi w nukami i prawnukami swoimi.

Dziennik mod Paryzkich opisuje kariolki dziwnie letkie zręczne i piękne, których teraz modne damy używają. Nie iest to powoz ziemny raczy wózek powietrzny. Padło całe prawie przezroczyście; koła zdają się wytoczone z gałązek róży. Taki pojazd niesłuży nazle drogi tylko na szpacyer; ledwo doyrzeć można kiedy leci w lasku Boulogne lub do ogrodu Bagatelle. W tumanie lecącym koło modney rozumianoby że Venus iedzie na swoim wozku; niedostaie tyko gołębi. Stosownie do tego suknia delikatna nad wszelki wyraz.

WITEBSK p. 9 października. Dzień 15 przeszłego miesiąca września święcony uroczystym obchodem w całym państwie, iako doroczna pamiątka koronacyi Najiaśniejszego Imperatora ALEXANDRA I, przeznaczony był od Uniwertytetu Imperatorskiego Wileńskiego na otwarcie, podług nowych ustaw, Gimnazjum szkoły powiatowej i parafialney. JW. Paweł Sumarokow, aktualny stanu Konsyliarz Gubernator cywilny Białorusko-Witebski głośnie w literaturze rosyyskiej imię swoje przez własne uczone zaszczycający prace, okazując w każdym zdarzeniu naytroskliwszą przychylnosć do sprawy oświecenia powszechnego, naywięcej przyłożył się władzą i przykładem swoim do uświetnienia aktu tego. Wydane wprzód ogłoszenie rozesłać raczył od siebie JW. Gubernator po gubernii dla uwiadomienia powszechności o otwarciu tych nowych zaprowadzeń i o naukach iakie w nich do dawania ustawami są przepisane. Licznie zatem zgromadzeni obywatele płci oboiej, w dniu uroczystości, udali się naprzód, spólnie z urzędnikami stanu wojskowego i cywilnego, do cerkwi sobornej, gdzie uczniowie gimnazjum, szkoły powiatowej i parafialney, z dyrektorem guberskim i

nauczycielami znaydowali się uszykowani klasami we dwie linie od wejścia aż do wielkiego ołtarza. Po mszy solennej odprawionej przez JX. Archimandrytę Nowomlińskiego; JX. Protohierę Okołowicz miał kazanie stosowne do uroczystości koronacyi, wykładając dobroczynne zamiary najiaśniejszego PANA gruntującego szczęśliwość poddanych swoich na pomnożeniu nauk i rozszerzeniu oświecenia powszechnego. Po nabożeństwie i odspiewanym hymnie Te Deum laudamus: udali się uczniowie w swoim porządku, do domu gimnazyalnego, idąc między dwoma szeregami uformowanymi z komendy sztackiej i policyyney, przy odgłosie dzwonów i ze śpiewaniem psalmów. Za niemi postępowało duchowieństwo w cierkiewnych ubiorach, ozacz urzędnicy i obywatele. Po przybyciu do gimnazjum, po poświęceniu sal gimnazyalnych, i zaięciu przez zgromadzenie mieysc przyzwoitych, dyrektor gimnazjum i szkół gubernii wileńskiej JP. Cyrylli Kanarowski, Suchowicz Assesor kolleski, zagaił otwarcie przeczytaniem najwyższego ukazu danego rządzącemu Senatowi pod d. 24 stycznia 1805 roku, oraz stosownych punktów z zasad powszechnego oświecenia. Jeden z nauczycielów czytał listę uczniów, których na początek zebrało się 181, a z tych 49 usposobionych do słuchania nauk wyższych. Potem miane były mowy: 1) w ięzyku rosyyskim przez dyrektora o sławie Monarchy protegującego nauki; 2) w ięzyku polskim przez nauczyciela JP. Styczyńskiego Magistra filozofii, o użytku fizyki; 3) w ięzyku rosyyskim przez nauczyciela JP. Kulmatyckiego, o rozkrzewieniu nauk w Rosyi i naostatek uczniowie podali JW. Gubernatorowi cywilnemu i JW. zastępującemu Marszałka Guberskiego, wiersze w ięzyku rosyyskim i polskim ułożone przez dyrektora oraz przez nauczycielów JJPP. Kulmatyckiego, Kaniwockiego i Swineckiego. Następnie odprawione zostały stosowne modlitwy i po udzieleniu błogosławieństwa duchownego uczącym i uczącym się, JX. Protohierę Okołowicz powiedział krótką naukę, i poczem JW. Gubernator cywilny, okazujący zawsze względy dla uczniów pilniejszych, z których wielu zna osobiście, rozdał nagrody celującym, w xiegach przez siebie darowanych, zachęcając wszystkich do pracy i upewniając o swojej nadal przychylności. Całe zgromadzenie częstowane było przez JW. Gubernatora wybornem śniadaniem, w czasie którego brzmiała doborna muzyka i spiewana była Oda stosowna do uroczystości koronacyi i otwarcia gimnazjum, ułożona przez JW. Gubernatora. Wieczorem oświecone było całe miasto, a rzesista illuminacya domu gimnazyalnego ozdobiona pięcią wielkimi transparentami, kosztem JW. Gubernatora sporządzona, szczegulniey zastanawiała uwagę przypatrujących się. Liczne zgromadzenie urzędników i obywatelstwa znaydowało się na balu maskowym u JW. Gubernatora, gdzie ozdobnie ubierane dzieci płci oboiej złożyły wieńce przed cyfrą JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI wspaniale adornowane. W czasie balu zapalony na rzece Dzwynie faierwerk okazał sprawował widowisko.

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Uniwersytetu na Gazetę oddzieloney.

DODATEK